

Робоча програма Соціологія для студентів

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 173 – Авіоніка

освітня програма (спеціалізація) Електротехнічні комплекси та системи літальних апаратів

(назва освітньої програми (спеціалізації))

„___” _____ 2020 року - ___ с.

Розробники: Резанова Наталія Олександрівна, доцент кафедри «Політологія та право», кандидат філософських наук, доцент.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Політології та права _____

Протокол від “___” _____ 2020 року № _____

Завідувач кафедри Політології та права _____

(найменування кафедри)

«___» _____ 20____ року _____ (Кириченко В.М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією _____ ЕТФ _____ факультету
Електротехнічний

(найменування факультету)

Протокол від “_17_” вересня _____ 2020 року №_1_

«_17_» вересня 2020 року Голова _____ (Антонов М.Л.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

_____

—

«___» _____ 20____ року Керівник групи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається невідпусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 17 «Електроніка та телекомунікації» (шифр і назва)	Статус дисципліни: вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 173 «Авіоніка» Освітня програма (спеціалізація) «Електротехнічні комплекси та системи літальних апаратів»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	2
Індивідуальне науково-дослідне завдання <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступень: бакалавр	14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
		Індивідуальні завдання:	
2 год.	-		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 33,3% до 66,7%

для заочної форми навчання – 5,6% до 94,4%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни

Надання здобувачам вищої освіти цілісної та логічно-послідовної системи теоретичних знань з соціології, закономірностей та особливостей існування та розвитку суспільства та його інститутів, а також розширенню їх світоглядних уявлень про соціальну систему та проблеми суспільного розвитку.

Завдання навчальної дисципліни

- розвинення соціологічного мислення здобувачів вищої освіти, оволодіння ними систематизованими теоретичними знаннями з соціології.
- надати студентам цілісне уявлення про суспільство;
- сформуванню навички оперування теоретичним і фактичним матеріалом;
- допомогти в розумінні процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві в різних його проявах;
- навчити інтерпретувати і використовувати у професійній діяльності та в повсякденному житті знання з емпіричної соціології.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації

ЗК 3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 8 Розуміти принципи права і правові засади професійної діяльності в сфері авіації.

РН. 9 Розуміння сучасних філософських теорій і основних набутоків світової і національної культури, їх творче осмислення та навички застосування у професійній діяльності, зокрема, при спілкуванні з колегами.

**Матриця відповідностей визначених Стандартом компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації		+	+	+
ЗК 3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		+		+
ЗК 7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні		+	+	+
ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		+	+	

**МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ**

Програмні результати навчання	Компетентності			
	Загальні			
	ЗК2	ЗК3	ЗК7	ЗК8
РН 8 Розуміти принципи права і правові засади професійної діяльності в сфері авіоніки			+	+
РН. 9 Розуміння сучасних філософських теорій і основних набутоків світової і національної культури, їх творче осмислення та навички застосування у професійній діяльності, зокрема, при спілкуванні з колегами.				+

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Загальна теорія соціології

Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Історія соціології. Становлення та основні етапи її історичного розвитку

Визначення соціології, її предмет та об'єкт. Підходи до структури соціології. Загальнонаукові методи та конкретно-наукові методи. Функції соціології. Значення соціології для розв'язання соціально-економічних і політичних проблем модернізації українського суспільства.

Теоретичні та соціальні передумови виникнення соціології. О.Конт – засновник соціології. Класичний тип науковості, основні принципи класичної методології. Некласичний тип науковості, основні принципи некласичної методології. Методологічні засади марксистського вчення про суспільство. Українська соціологія: історія та сучасність. Основна проблематика сучасної вітчизняної соціології.

Тема 2. Соціологічна теорія суспільства

Соціальна структура суспільства. Соціологічні уявлення про суспільство. Системний підхід до вивчення суспільства. Основні рівні системного підходу до суспільства (мега-, макро-, мезо- та макрорівні). Суспільство з позиції соціального детермінізму (К. Маркс) і функціоналізму (Г. Спенсер). Виникнення суспільства. Типи суспільств. Концепція еволюційного і революційного розвитку суспільства. Соціальні спільності, їх різновиди. Поняття соціальної структури суспільства. Марксистське вчення про класи як основні елементи соціальної структури суспільства. Сутність понять «страта», «соціальна

стратифікація». Теорія соціальної мобільності П. Сорокіна. Типи і причини соціальної мобільності. Характерні риси стратифікації сучасного суспільства.

Поняття суспільства. Соціальна структура. Соціально-класова структура суспільства, стратифікаційна теорія суспільства. Історичні типи соціальної стратифікації. Соціальні групи та їх види. Соціальна мобільність: значення поняття, умови, причини. Соціальна мобільність в Україні. Загальносоціологічні концепції соціального розвитку.

Функціоналістський та конфліктологічний підходи до суспільного розвитку. Циклічна теорія розвитку суспільства. Глобалізація в сучасному світі. Соціальні рухи.

Тема 3. Особистість у системі соціальних зв'язків. Девіантна поведінка та соціальний контроль

Визначення особистості в соціології. Розрізнення понять «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість». Рольова теорія особистості. Поняття «соціальний статус» и «соціальна роль». Предмет дослідження соціології особистості. Ключові поняття і категорії соціології особистості: людина, індивід, особистість, індивідуальність. Основні проблеми соціології особистості. Теорії соціальних ролей. Теорії соціальної установки. Диспозиційна теорія саморегуляції поведінки індивіда. Девіантна поведінка. Теорії референтної групи. Характерні риси особистості та її внутрішня духовна структура. Потреби, інтереси, мотиви й цінності. Соціальна типологія особистості. Проблема соціалізації, соціальної адаптації та інтеріоризації. Сутність поняття, агенти соціалізації. Фактори успішної соціалізації. Ресоціалізація особистості в перехідних суспільствах.

Поняття соціалізації. Стадії процесу соціалізації. Поняття «ресоціалізації». Поняття девіації. Проблема оцінки девіації. Загальна характеристика основних соціологічних теорій: теорія аномії (Е.Дюркгейм), культурного перенесення (Г.Тард), конфлікту (марксизм), стигматизації (Е.Лемерт, Г.Бекер, К.Еріксон). Типологія девіацій за Р.Мертонем (інновація, ритуалізм, ретризм, бунт). Поняття соціального контролю.

Змістовий модуль 2. Галузева та прикладна соціологія

Тема 4. Етносоціологія. Соціологія сім'ї та шлюбу

Предмет етносоціології, причини його виникнення. Поняття етносу. Теорія етногенезу Л.Гумільова. Рівні етнічної ієрархії. Етнічні процеси: консолідація, асиміляція, інтеграція. Історичні форми етносу: рід, плем'я, народність, нація. Поняття «етноцентризм», «націоналізм» та «шовінізм». Український етнос: історія та сучасність.

Сім'я як соціальний інститут і мала соціальна група. Специфіка соціологічного вивчення сім'ї. Деінституціоналізація сучасної сім'ї. Сім'я як соціальна система. Основні категорії соціологічного дослідження сім'ї: умови життя, структура сім'ї, функції сім'ї. Основні форми сім'ї та різновиди шлюбу (нуклеарна і розширена сім'я; моногамія і полігамія, груповий шлюб; патріархальні й матріархальні родини, егалітарна сімейна система тощо). Соціальні та індивідуальні функції сім'ї. Тенденції розвитку сучасної сім'ї (світовий і вітчизняний досвід). Сучасна сім'я в Україні: стан, тенденції розвитку, перспективи. Основні індикатори становища сімей в Україні. Демографічні аспекти та загальний стан сімейно-шлюбних взаємин на порозі XXI ст

Тема 5. Соціологія масових комунікацій

Поняття «масова комунікація» та «масова інформація». Соціальна природа та історична обумовленість масових комунікацій. Статус мас-медіа. Парадигма масової комунікації. Постмодерністські перспективи масової комунікації. Основні види комунікації: загальне та особливе (вербальна і невербальна комунікації).

Місце природної мови серед інших знакових систем. Мова і мовлення. Усномовна комунікація. Відмінності мовленнєвої поведінки (артикуляція, інтонація, гучність,

членороздільність). Письмомовна комунікація: властивості, види, функції. Невербальна комунікація. Кинесика: жести, пози, міміка, погляди.

Феномени невербального спілкування: дистанція, контакт очима, дизайн інтер'єру, артефакти. Проксеміка: дослідження просторових чинників комунікації.

Тема 6. Економічна соціологія як наука

Предмет, завдання та функції економічної соціології. Процес становлення економічної соціології у світовій та вітчизняній науці. Поняття «діяльність». Інтерес як мотивація діяльності людини. Поняття господарської культури та влади. Взаємозв'язок економічної соціології з іншими науками. Роль економічної соціології у вдосконаленні торговельно-економічної сфери нашої держави.

Складові предмета соціології праці й управління: суб'єкти праці, соціальні інститути у сфері праці, соціально-трудова відносина, соціально-трудова процеси, соціальне управління ними. Праця як вид соціальної діяльності. Характер і зміст праці. Становлення до праці і проблема мотивації трудової діяльності. Трудовий колектив як соціальна організація, керівництво його діяльністю. Формування соціологічних ідей про управління трудовими колективами, організаційний та соціально-психологічний напрямки їх розвитку. Роль соціології праці та управління у вирішенні соціально-економічних проблем.

Тема 7. Організація та проведення соціологічного дослідження

Поняття соціологічного дослідження. Методологічна основа соціологічного дослідження. Характеристика базових соціологічних підходів: теоретико-методологічні основи. Особливості організації та проведення соціологічного дослідження.

Класифікація видів соціологічного дослідження. Програма дослідження. Вибірка в соціологічному дослідженні. Типи відбору. Методи збирання соціологічної інформації. Анкета – основний інструмент дослідження. Презентація і захист авторської програми соціологічних досліджень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальна теорія соціології												
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку	14	2	2	-	2	-	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Соціологічна теорія суспільства	14	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Особистість у системі соціальних зв'язків. Девіантна	19	2	2	-	-	10	22	-	2	-	-	20

поведінка та соціальний контроль												
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	-	2	20	44	2	2	-	-	40
Змістовий модуль 2. Галузева та прикладна соціологія												
Тема 4. Етносоціологія. Соціологія сім'ї та шлюбу	12	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Соціологія масових комунікацій	10	2	2	-	-	10	12	2	-	-	-	10
Тема 6. Економічна соціологія як наука	12	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Організація та проведення соціологічного дослідження		2	2		-	10	14					14
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8	-	-	40	46	2		-	-	44
Усього годин	90	14	14	-	2	60	90	4	2	-	-	84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука про суспільство. Історія соціології. Становлення та основні етапи історичного розвитку	2
2	Соціологічна теорія суспільства	2
3	Особистість у системі соціальних зв'язків. Девіантна поведінка та соціальний контроль	2
4	Етносоціологія. Соціологія сім'ї та шлюбу	2
5	Соціологія масових комунікацій	2
6	Економічна соціологія як наука	2
7	Організація та проведення соціологічного дослідження	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

1	-	-
---	---	---

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологічна теорія суспільства	10
2	Особистість у системі соціальних зв'язків. Девіантна поведінка та соціальний контроль	10
3	Етносоціологія. Соціологія сім'ї та шлюбу	10
4	Соціологія масових комунікацій	10
5	Економічна соціологія як наука	10
6	Організація та проведення соціологічного дослідження	10
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

З метою врахування індивідуальних відмінностей здобувачів вищої освіти та розкриття їх творчих здібностей передбачені такі форми індивідуальної роботи:

1. Проведення консультацій з окремими здобувачами вищої освіти;
2. Підготовка здобувачами вищої освіти наукових робіт для участі в конкурсі, а також наукових доповідей для участі в роботі кафедральної секції «Тижня науки»;
3. Підготовка рефератів за наступною тематикою:
  1. Дискусія про предмет соціології.
  2. Європейська традиція соціології.
  3. Американська традиція соціології.
  4. Специфіка соціологічної системи знань.
  5. Тенденції розвитку сучасної соціології.
  6. Е.Гідденс про майбутнє соціології.
  7. Особливості соціальної стратифікації сучасного українського суспільства.
  8. Проблема середнього класу в суспільстві.
  9. Рольовий конфлікт української жінки (гендерний аналіз).
  10. Рівень соціальної престижності професії юрист та перспективи його зміни.
  11. Закрита та відкрита соціальні системи.
  12. Соціальний простір.
  13. Соціальні спільноти.
  14. Формування соціальних еліт.
  15. Соціальні вигоди середнього класу в сучасних суспільствах..
  16. Соціальні наслідки соціальної нерівності.
  17. Концепції особистості (марксистська; інтеракціоністська (Ч.Кулі, Дж.Мід); психоаналітична (З.Фрейд, К.Юнг); поведінська (Б.Скіннер, Дж.Хоманс); рольова (Р.Мертон)).
  18. Соціальна типологія особистості (типи особистості як форми життя (Е.Шпрангер); тип суспільства та тип характеру (Е.Фромм); соціальні типи та переважаючі орієнтації (К.Хорні); соціальний характер та соціальна ситуація (У.Томас, Ф.Знанецький)).
  19. Соціальний портрет сучасного українського студента.
  20. Соціальний портрет особистості.
  21. Структура особистості.
  22. Ціннісні орієнтації особистості.
  23. Класифікація потреб А.Маслоу: соціологічний аналіз.
  24. Соціальний тип особистості.

25. Адаптація людини до соціальних умов.
26. Поняття соціальної аномії. Типи аномій.
27. Соціальні причини злочинності.
28. Характеристика основних видів девіації сучасного українського суспільства.
29. Типологія відхиляючої поведінки.
30. Самоконтроль.
31. Соціальні групи. Види соціальних груп.
32. Соціальні статуси та ролі. Рольовий конфлікт.
33. Соціальна стратифікація.
34. Соціальна нерівність. Бідність.
35. Конструктивна та деструктивна девіація.
36. Злочинність як феномен девіантної поведінки.
37. Вивчення девіантної поведінки в українському суспільстві.
38. Адитивні форми девіантної поведінки.

10. Методи навчання

У процесі модульного навчання для засвоєння змісту конкретної теми змістового модуля застосовуються методи (тобто система способів, прийомів, засобів, послідовних дій викладача і здобувачів вищої освіти на заняттях), які спрямовані на пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти із засвоєння навчального матеріалу, а саме:

1. **Інформаційний метод** навчання, який передбачає усне викладення навчального матеріалу на лекційних заняттях з метою передачі готової інформації на надання установки здобувачам вищої освіти до самостійної роботи;

2. **Репродуктивний метод** навчання, який передбачає відтворення знань здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (розповідь за визначеною темою, відповідь на питання, наведення прикладів тощо) з метою формування вмій і навичок діяльності здобувачів вищої освіти у типових ситуаціях;

3. **Пошукові (евристичні, проблемні, дослідницькі) методи** навчання, які передбачають формування і розвиток умінь і навичок конкретної продуктивної діяльності здобувачів вищої освіти у нетипових, непередбачених ситуаціях;

4. **Метод самостійного навчання**, який передбачає послідовні дії здобувача вищої освіти для міцного засвоєння навчального матеріалу з курсу «Порівняльне конституційне право». Після ознайомлення зі структурою модуля, здобувачі вищої освіти переходять до вивчення змісту модуля та його елементів, звертаючись при цьому до методичних вказівок і рекомендацій викладача. З метою перевірки якості засвоєного кожного елементу модуля самостійне вивчення здобувачів вищої освіти закінчується усним опитуванням на семінарському занятті та захист рефератів.

Розподіл балів за видами аудиторної і самостійної роботи здобувачів вищої освіти для здійснення діагностики навчання:

Вид роботи	Кількість балів	Загальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять, яка підтверджує роботу здобувачів вищої освіти щодо опрацювання ним матеріалу лекцій, що були раніше та питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях та винесені на самостійне вивчення.	5	10

Активна робота під час семінарських занять стосовно відповідей під час опитування і розв'язання завдань.	5	10
Рішення задач, які виносяться для самостійного опрацювання матеріалу щодо проблемних питань з тем дисципліни.	5	15
Підготовка додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді-реферату з проблемних питань дисципліни для обговорення під час аудиторних занять.	5	5
Тестування (30 тестів)	2	60
Разом	-	100

11. Очікуванні результати навчання з дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен знати основні поняття дисципліни «Соціологія», володіти понятійно-категоріальним апаратом соціологічної науки; маючи практичні навички самостійного аналізу сучасних соціальних явищ і процесів, уміти прогнозувати напрями і перспективи їх розвитку; вміти орієнтуватися в соціальних проблемах сучасного українського суспільства; використовувати набуті теоретичні знання з соціології в практичній професійній діяльності

12. Засоби оцінювання

У процесі вивчення навчального матеріалу дисципліни «Соціологія» використовуються наступні засоби оцінювання:

1. Поточний - здійснюється під час проведення семінарських занять з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти на етапі первинного засвоєння навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського занять, умінь самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислити зміст вивчаємої теми, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал, а також завдань самостійної роботи.

2. Рубіжний - здійснюється у формі письмової модульної контрольної роботи, яка охоплює навчальний матеріал викладених тем. Кожному здобувачу вищої освіти видається індивідуальний варіант контрольних завдань, що складається з двох частин:

- перша частина – здобувач вищої освіти має дати чітке визначення соціологічним поняттям і термінам;

- друга частина – здобувач вищої освіти має дати ґрунтовну відповідь щодо особливостей елементів соціальної системи (ознаки, функції, форми, види, структура тощо).

Під час рубіжного контролю також враховуються виступи здобувача вищої освіти на семінарських заняттях і результати його науково-дослідної та самостійної роботи.

Рубіжний контроль проводиться на останній парі змістового модуля, протягом двох академічних годин. До рубіжного контролю допускаються всі здобувачі вищої освіти. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився для проведення рубіжного контролю або не здав модульної контрольної роботи, йому виставляється нуль балів.

3. Підсумковий – здійснюється у формі складання заліку з метою оцінювання рівня знань здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти допускається до складання заліку за умов виконання всіх самостійних завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

В основі рейтингової системи використана 100-бальна шкала оцінювання. Це максимальна сума балів за всі види робіт, що виконані здобувачем вищої освіти з навчальної дисципліни протягом семестру (виступи на семінарських заняттях; виконання індивідуальних завдань; підготовка рефератів, тез доповідей; виконання самостійної роботи тощо).

13. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за кожним рубіжним контролем (РК-1, РК-2) під час контрольних тижнів за підсумками основних модулів. Кожен основний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка з дисципліни складається як середня між величинами РК-1 і РК-2.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт: аудиторна під час лекційних і семінарських занять, самостійна у вигляді опрацювання питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях і винесені на самостійне вивчення, результати тестування під час поточного та підсумкового контролю. Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти на підставі етичних принципів і визначених Законом України “Про вищу освіту” правил та з метою забезпечення довіри до результатів навчання повинен виконувати письмові модульні контрольні роботи самостійно, при цьому не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних занять інших осіб. У разі виявлення ознак плагіату зазначена робота не зараховується і навчальна дисципліна не вважається зарахованою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (залік)

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	(100+100):2	100
35	30	35	25	25	25	25		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна шкала академічної оцінки	Шкала ECTS	Шкала навчального закладу
зараховано	ABCDE	60-100
не зараховано	FX, F	1-59

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни
--	--	--	------------

14. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення дисципліни «Соціологія» включає: опорні конспекти лекцій викладача; підручники і навчальні посібники; термінологічні словники; навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, який складається з робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія», методичних рекомендацій щодо підготовки здобувачів вищої освіти до семінарських занять та написання рефератів; методичних рекомендацій щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти та підготовки до підсумкового контролю (заліку); переліку питань що виносяться на залік; списку рекомендованої літератури.

1. Конспект лекцій викладача.
2. Робоча програма з навчальної дисципліни «Соціологія».

15. Рекомендована література

Базова

1. Арбеніна В. Етносоціологія: навч.-метод.посіб. Вид. 2-е, доп. Харків: Вид-во ХНУ ім. В. Каразіна, 2012. 316с.
2. Гіденс Е. Соціологія. *Пер. з англ.* Київ. Основи, 2016. 726 с.
3. Дворецька Г.В. Соціологія праці: навч.посіб. Київ: Вид-во КНЕУ, 2014. 244 с.
4. Захарченко М.В., Погорілий О. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.): навч. посіб. для студ. Київ, Либідь, 2003. 360 с.
5. Лукашевич В. М. Глобалістика: учебн. пособ. для студ вузов. Львов: Новий Світ-2000. 2012. 392с.
6. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія: загальний курс. 2-е вид. – Київ. Каравела. 2016. 408с.
7. Основи соціології. Навчально-методичний комплекс для студентів заочної форми навчання./ Укл. Щудло С.А., Романів Т.М., Мірчук І.Л. – Дрогобич: ДДПУ, 2009. 138 с.
8. Павліченко П., Литвиненко Д. Соціологія: навч.посіб. для студентів. Київ. Лібра. 2012. 255с.
9. Піча В. Соціологія: Загальний курс: навч. посіб. для студ. вузів. Київ: Каравела, 2010. 248 с.
10. Попова И.М. Социология: Введение в специальность. Київ. Тандем, 2009. 287 с.
11. Прибиткова І.М. Основи демографії. Київ: АртЕк, 2005. 256 с.
12. Практикум з соціології : навч. пос. для студ. вузів / За ред. В.М. Пічі. – Львів: Новий світ. 2011. 368 с.
13. Примуш М.В. Загальна соціологія: навч. посіб. для студ. вузів. Київ. Професіонал, 2004. – 592с.
14. Ручка А.О., Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології. Київ. Наукова думка, 2015. 223с.
15. Соціологія. Курс лекцій. навч. посіб.. / За ред. Щудло С.А., Романіва Т.М., Мірчук І.Л. Дрогобич: Вимір, 2017. 283 с.
16. Соціологія: навч. посіб./ Ред. Герасимчук А., Палеха Ю., Шияно. _ 3-е вид. випр. й дооп. Київ. Вид-во Європ. у-ту, 2004. 246 с.
17. Соціологія: навч.-метод. комплекс. / Ред. Щудло С.А., Мірчук І.Л. – Дніпропетровськ: Вимір, 2010. 156с.

18. Соціологія: Підручник. / За ред. Городяненка В.Г. – 3-є вид., доп. і перер. Київ: “Академія”, 2016. 544с.
19. Соціологія: Підручник / За ред. Пічі В. 2-е вид., стереот. Львів: Новий Світ, 2009.280с.
20. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії. навч. словник-довідник / За ред. Піча В.М. Київ. Каравела; Львів: «Новий світ2000», 2002. 480 с.
21. Соціологічна думка України: навч. посіб. / За ред. Захарченко М.В. та ін. Київ “Заповіт”, 2016. 424с.
22. Спеціальні та галузеві соціології: навч. посібн. для студ. вузів / В.С.Пилипенко, О.І. Вишняк та ін.; За ред. В.Є Пилипенка. Львів: Каравела, 2013. 304с.
23. Черниш Н. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання.- 5-те вид. Київ: Знання 2009. 468 с.
24. Шаповал М. Загальна соціологія. 3-є вид. Київ. Укр. центр духов. культури, 2006. 367 с.
25. Щудло С.А. Соціологія: Структурно-логічні схеми і таблиці. Навчально-методичний посібник. Дрогобич: Вимір, 2012. 52с.
26. Якуба О.О. Соціологія: навч. Посіб. для студ. Харків: Константа, 2006. 192с.

Допоміжна

1. Елштайн Дж. Б. Громадський чоловік. Приватна жінка: Жінки в соціальній і політичній думці / Пер. з англ. О. Мокровольського. Київ: Альтернативи, 2002. 344с.
2. Злобіна О.Г., Тихонович В.О. Суспільна криза і життєві стратегії особистості. Київ. Стілос, 2011. 238 с.
3. Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму. Київ. Либідь, 2009. 352с.
4. Королько В.Г. Паблік рілейшнз. Наукові основи, методика, практика. Київ. Скарби, 2011. 400 с.
5. Кушерець В.І. Знання як стратегічний ресурс суспільних трансформацій. Київ. Знання України. 2014. 248с.
6. Молодь України у дзеркалі соціології. Київ: Український інститут соціальних досліджень, 2013. 210 с.
7. [Смислова морфологія соціуму](#) / За ред Н.Костенко. Київ. ІС НАН України. 2012. 286 с.
8. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних соціальних оцінювань розвитку / Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с.
9. Пилипенко В.Є. [Українська соціологія сьогодні: дослідження основних сфер життєдіяльності суспільства](#). Львів: ЗУКЦ, 2012. 326 с.
10. Тарасенко В.І., Іваненко О.О. [Проблема соціальної ідентифікації українського суспільства: Соціотехнологічна парадигма](#). Київ. ІС НАН України, 2004. 570 с.

16. Інформаційний ресурси

Сайт кафедри “Політологія та право” Національного університету “Запорізька політехніка” <http://zntu.edu.ua/kafedra-politologiyi-ta-prava>

1. www.sau.kiev.ua – офіційний сайт соціологічної асоціації України (устав САУ, кодекс професійної етики соціолога, указ президента про розвиток соціологічної науки).
2. www.useps.org– офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
3. www.sociology.kharkov.ua– Sociology Hall, сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.

4. <http://www.studfiles.ru/all-vuz/879/folder:2208/> - бібліотека соціологічної літератури
5. ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України)
6. http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php (Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України)